

Projekt i implementacja systemu wspomaganie planowania w języku Prolog

Tomasz Nowak

Kraków, 29 maja 2007

Plan prezentacji

- 1 **Wstęp**
  - Czym jest planowanie?
  - Charakterystyka procesu planowania
- 2 **Planowanie trasy w mieście**
  - Przegląd istniejących rozwiązań
  - Cel tworzonego systemu
- 3 **Propozycja rozwiązania problemu**
  - Geographical Information System

Plan prezentacji

1

Wstęp

- Czym jest planowanie?
- Charakterystyka procesu planowania

2

Planowanie trasy w mieście

- Przegląd istniejących rozwiązań
- Cel tworzonego systemu

3

Propozycja rozwiązania problemu

- Geographical Information System

Co to jest planowanie, czym jest automatyczne planowanie?

Planowanie

To rozsądne, sensowne i uargumentowane wybieranie określonych akcji. W ogólności to proces rozważnego i przemyślanego wybierania i podejmowania działań przez przewidywanie ich oczekiwanych rezultatów. Wynikiem planowania jest plan, czyli zbiór decyzji.

Automatyczne planowanie

To jedna z dziedzin sztucznej inteligencji (AI), która przy użyciu narzędzi obliczeniowych bada i przeprowadza proces planowania.

Plan prezentacji

- 1 **Wstęp**
  - Czym jest planowanie?
  - **Charakterystyka procesu planowania**
- 2 **Planowanie trasy w mieście**
  - Przegląd istniejących rozwiązań
  - Cel tworzonego systemu
- 3 **Propozycja rozwiązania problemu**
  - Geographical Information System

Z czego korzystamy w procesie planowania?

- Baza wiedzy o otaczającym świecie.
- Reprezentacja problemów ogólnego zastosowania.
- Znane algorytmy do rozwiązywania różnego rodzaju problemów w zależności od ich reprezentacji.

Z czego korzystamy w procesie planowania?

- Baza wiedzy o otaczającym świecie.
- Reprezentacja problemów ogólnego zastosowania.
- Znane algorytmy do rozwiązywania różnego rodzaju problemów w zależności od ich reprezentacji.

Z czego korzystamy w procesie planowania?

- Baza wiedzy o otaczającym świecie.
- **Reprezentacja problemów ogólnego zastosowania.**
- Znane algorytmy do rozwiązywania różnego rodzaju problemów w zależności od ich reprezentacji.

Z czego korzystamy w procesie planowania?

- Baza wiedzy o otaczającym świecie.
- Reprezentacja problemów ogólnego zastosowania.
- Znane algorytmy do rozwiązywania różnego rodzaju problemów w zależności od ich reprezentacji.

Różne formy planowania

- planowanie drogi
- planowanie ruchu i trajektorii
- planowanie rozgrywki w grach
- planowanie sekwencji kroków
- planowanie infrastruktury
- planowanie budżetu
- planowanie harmonogramu zadań
- i wiele innych

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- **2. Zidentyfikowanie problemów.**
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- **3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.**
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- **4. Ocenianie konsekwencji.**
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- **5. Dokonanie wyboru.**
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- **6. Wdrażanie planu.**
- 7. Kontrola realizacji.

Etapy procesu planowania

- 1. Ustalenie celów.
- 2. Zidentyfikowanie problemów.
- 3. Poszukiwanie alternatywnych rozwiązań.
- 4. Ocenianie konsekwencji.
- 5. Dokonanie wyboru.
- 6. Wdrażanie planu.
- 7. Kontrola realizacji.

Plan prezentacji

- 1 Wstęp
  - Czym jest planowanie?
  - Charakterystyka procesu planowania
- 2 Planowanie trasy w mieście
  - Przegląd istniejących rozwiązań
  - Cel tworzonego systemu
- 3 Propozycja rozwiązania problemu
  - Geographical Information System

Systemy webowe

Większość systemów on-line nie uwzględnia informacji, które mogą być pomocne przy generowaniu realistycznych planów (drogi jednokierunkowe, stan dróg, pora dnia, roboty drogowe, natężenie ruchu, itp.)

Przykłady systemów webowych:

- www.zumi.pl
- map24.interia.pl

Systemy oparte o GPS

Korzystają z technologii nawigacji satelitarnej. Możliwość planowania trasy door to door. Wysoka cena systemów tego rodzaju (od 1000 zł nawet do 7000 zł).

Przykład takich urządzeń:

- produkty firmy Garmin: www.garmin.com

System Prodigy/Analogy

System stworzony w oparciu o mapę Pittsburgha. Zastosowano w nim ciekawe podejście oparte na generowaniu planów z wykorzystaniem analogii do planów już wykorzystanych i przechowywanych w systemie (system ma możliwość uczenia się i uwzględniania oprócz zależności geometrycznych warunków panujących w mieście i preferencji użytkownika).
Odnosnik do stron z projektem:

- <http://www.cs.cmu.edu.pl/~khaigh/map.html>

Plan prezentacji

- 1 Wstęp
  - Czym jest planowanie?
  - Charakterystyka procesu planowania
- 2 Planowanie trasy w mieście
  - Przegląd istniejących rozwiązań
  - **Cel tworzonego systemu**
- 3 Propozycja rozwiązania problemu
  - Geographical Information System

Cel systemu

System

Stworzenie platformy wspomagającej planowanie trasy w Krakowie między dwoma wybranymi punktami z wykorzystaniem języka Prolog jako jednego z narzędzi sztucznej inteligencji. System ma za zadanie wygenerować trasę przejazdu z uwzględnieniem warunków panujących w mieście, w oparciu o rzeczywistą mapę Krakowa.

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- **stan nawierzchni i roboty drogowe**
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- **porę dnia**
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- **natężenie ruchu**
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- **wiadukty i tunele**
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- **● dodatkowe preferencje użytkownika**
- ...

Wymagania odnośnie działania systemu

Zakłada się, że budowany system będzie uwzględniał następujące warunki i ograniczenia spotykane w mieście przy wyznaczaniu trasy przejazdu:

- zależności geometryczne między ulicami
- drogi jednokierunkowe i wielopasmowe
- stan nawierzchni i roboty drogowe
- porę dnia
- natężenie ruchu
- rozkład świateł na skrzyżowaniach
- wiadukty i tunele
- dodatkowe preferencje użytkownika
- ...

Plan prezentacji

- 1 Wstęp
  - Czym jest planowanie?
  - Charakterystyka procesu planowania
- 2 Planowanie trasy w mieście
  - Przegląd istniejących rozwiązań
  - Cel tworzonego systemu
- 3 Propozycja rozwiązania problemu
  - Geographical Information System

GIS – System Informacji Geograficznej

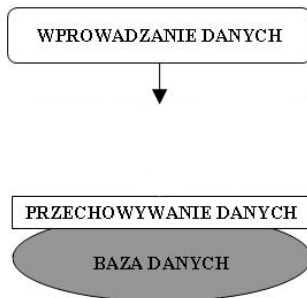
System bazuje na pomysśle stworzenia pewnego rodzaju systemu GIS, gdzie mapa wektorowa będzie odzwierciedlała relacje geometryczne między ulicami i obiektami a dane atrybutowe zawarte w bazie danych posłużą do sformułowania ograniczeń.

Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

PRZECHOWYWANIE DANYCH

BAZA DANYCH

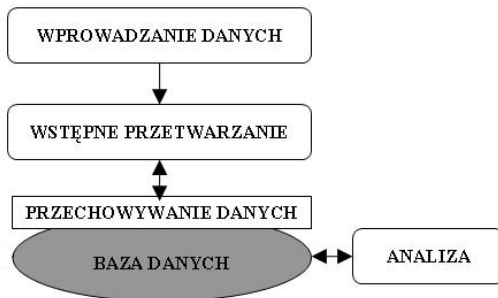
Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

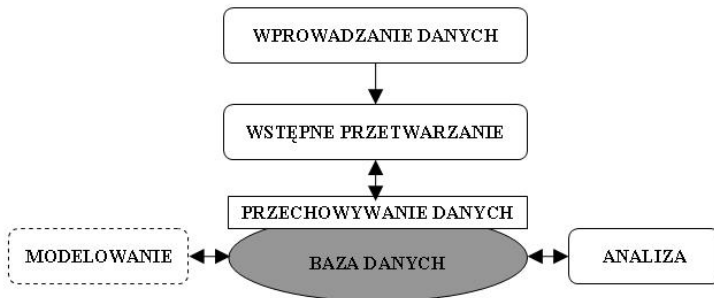

Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

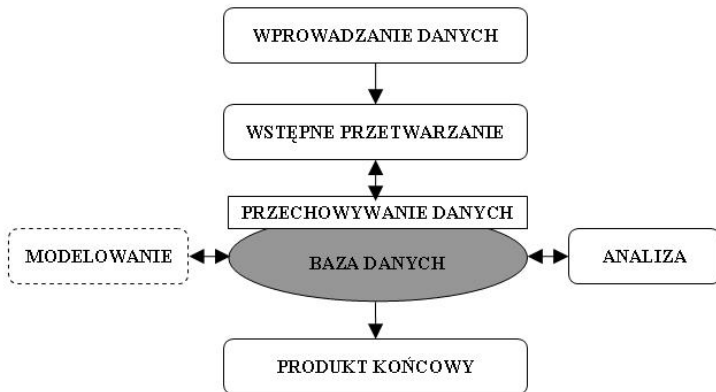

Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

Ogólna struktura funkcji programu typu GIS

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- **wprowadzanie danych GPS**
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- **redukcja i generalizacja danych**
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- **wykrywanie i poprawianie błędów**
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- **zgrywanie krawędzi**
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- **integracja**
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- **rejestracja**
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- **tworzenie topologii**
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Wprowadzanie danych:

- wspomaganie digitalizacji
- wprowadzanie danych GPS
- półautomatyczna konwersja raster-wektor

Wstępne przetwarzanie:

- konwersja formatów
- redukcja i generalizacja danych
- wykrywanie i poprawianie błędów
- zgrywanie krawędzi
- integracja
- rejestracja
- tworzenie topologii
- odwzorowania kartograficzne

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- **funkcje sąsiedztwa**
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- **funkcje łączenia**
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- **scenariusz**
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Analiza:

- wyszukiwanie i klasyfikacja
- pomiary
- funkcje sąsiedztwa
- funkcje łączenia
- nakładanie
- analiza statystyczna

Modelowanie:

- projekt
- scenariusz
- realizacja

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Produkt końcowy:

- formatowanie tytułu i ramki
- wybór symboli graficznych
- wybór szrafu i stylu rysowania linii
- edytor napisów

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Produkt końcowy:

- formatowanie tytułu i ramki
- wybór symboli graficznych
- wybór szrafu i stylu rysowania linii
- edytor napisów

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Produkt końcowy:

- formatowanie tytułu i ramki
- **wybór symboli graficznych**
- wybór szrafu i stylu rysowania linii
- edytor napisów

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Produkt końcowy:

- formatowanie tytułu i ramki
- wybór symboli graficznych
- **wybór szrafu i stylu rysowania linii**
- edytor napisów

Funkcje poszczególnych elementów typowego systemu GIS

Produkt końcowy:

- formatowanie tytułu i ramki
- wybór symboli graficznych
- wybór szrafu i stylu rysowania linii
- edytor napisów

Informacje dodatkowe

- Źródło mapy Krakowa, które została użyta w tworzonym systemie:
  - <http://ump-krakow.gif.krakow.pl/>
- Implementacja języka Prolog:
  - SWI-Prolog (Multi-threaded, Version 5.6.25)
- Prezentacja została stworzona w oparciu o klasę beamer.cls w wersji 3.06

Literatura i przydatne linki I

- Malik Ghallab, Dana Nau, Paolo Traverso *Automated planning: theory and practice*
- Nils J. Nilsson *Principles of Artificial Intelligence*
- Ivan Bratko *Prolog programming for artificial intelligence*
- Michael A. Covington *Prolog programming in depth*
- Jacek Urbański *Zrozumieć GIS*
- <http://www.swi-prolog.org/>
SWI-Prolog Reference Manual
- <http://mapcenter.cgpsmapper.com/>
Mapy wielu regionów świata do pobrania

Literatura i przydatne linki II

- <http://www.geopainting.com/en/>
Na stronie znajduje się program do wizualizacji map
- <http://latex-beamer.sourceforge.net/>
Strona domowa Beamer Class do tworzenia prezentacji w systemie $\text{\LaTeX}$

Koniec

Dziękuję za uwagę.